

Thomsen: Jeg skal selvfølgelig høre mig for den høitærede Formands Udtalelse og altsaa kun paavise den Forbindelse, der er imellem hvad jeg her har sagt, og den Sag, som foreligger. Det er mig nemlig klart, at skulle vi overhovedet komme nogen Begne med Forhandlingen om dette eller et andet Grundlovsforslag, saa maa vi først og fremmest give vore Forhandlinger den Karakter, som blev fastsat ved de Udtalelser fra Formanden, som jeg før oplæste. Vi maa staa faaledes overfor hinanden, at vi erkjende, at om vi end have forskjellige Meninger, er der ikke Noget, der maa sigte den Ene eller den Anden for at have til Hensigt at gøre noget Ulovligt. Vi maa behandle hinanden som politiske Modstandere, men vi bør ikke behandle hinanden som Fjender og den Slags Ting. Men dette, mine Herrer, sker, naar man faar Udtalelser at høre her i Thinget, hvorved man omtrent sigtes for at være Fjende af Folket eller for at være Forræder, og det sker, naar der her i Salen tales om og opfordres til Broderkrig, trues med Revolvere, Lændstikker og den Slags Ting, eller naar Medlemmer af Regjeringen gøres til Gjenstand for saadanne Udvemsord — jeg skal ikke indlade mig paa at gjentage dem — om hvilke man skulde forudsætte, at det var umuligt, at en parlamentarisk Forsamlings Dren kunde blive besudlede af dem.

Første Viceformand (Høgsbrø):

Naar saadanne Ting maatte være fremkomne, ere de ganske vist ogsaa blevne paatalte. Jeg maa atter bede den ærede Taler om at holde sig til Sagen og ikke give sig ind paa en Diskussion om Udtalelser, som ikke kunne drøftes, uden at man kommer ind paa Sager fra tidligere Tider, som slet ikke ligge for.

Thomsen: Jeg skal selvfølgelig efterkomme den høitærede Formands Anvisning, faaledes som jeg altid gjør, og kun paavise den Sammenhæng, der er mellem de Bemærkninger, jeg fremkom med, og den foreliggende Sag. Denne Sag ligesom alle Sager kan kun fremmes under den Forudsætning, som jeg før tillod mig at fremhæve, nemlig at vi føre vore Forhandlinger paa en saadan Maade, at vi behandle hinanden som Modstandere og ikke som Fjender, at vi ikke slynge hinanden Udvemsord i Dinene og ikke sigte hinanden for Hensigter. Det maa vi gjøre, vi maa gjøre det for vor egen Skyld, og vi maa sandelig ogsaa gjøre det for dette Things Skyld, thi gjøre vi det ikke, riskere vi overordentlig let, at den Tro breder sig videre og videre, som desværre allerede nu

er kommen meget vidt, at Grundlovens § 57, der giver Medlemmerne Ret til Ansvarsfrihed overfor de Ytringer, der falde her, opfattes, som om Hensigten dermed var, at dette Sted skulde være et Asyl for alle mulige Bagvadtelser, Løgne og Opdigtelser. Denne falske Tro maa man paa enhver Maade søge at undertrykke, thi gjøre vi det ikke, vil det gaa, som vi desværre have set, at det er gaaet udenfor, hvor man har sagt: „So ein Ding muß ich auch haben“. Og da som bekendt nok den store Tromme er det Instrument, der først og fremmest er søgt paa alle politiske Forsamlinger, er der herfra udgaaet en Smitte, der har overført alle disse Ord om Had, om Broderkrig, Revolvere osv., til saadanne Forhandlinger, og Følgen af disse Ord er da blevet saadanne Historier som dem i Dvingstrup og Hølstebro og Attentatet paa Conseilspresidenten. Derfor siger jeg: „Har man den Tro, at der virkelig er en Gjæring i Folket, da lad os endelig gjøre Alt, hvad vi kunne, for at dæmpe den, og lad os endelig anvende al mulig Forsigtighed for ikke at gjøre Noget til at udbrede den. Thi, mine Herrer, det er let nok at sætte Videnfabererne i Bevægelse, men de Herrer ville ikke være i Stand til at lede Videnfabernes Strøm, naar denne først har taget fat. Derfor tror jeg, at det er godt, at vi ere meget forsigtige med Alt, hvad vi komme frem med her, og ikke i nogen Retning udfaste Bestyldninger og Insinuationer. Jeg skal indrømme, at jeg ikke tvivler om, at den høitærede Formand med Resfærdighed og Midfærthed vil gjøre Alt for at gennemføre det, men jeg kan dog ikke skjule for mig selv, at jeg dog ikke har noget stort Haab om, at det fuldstændigt vil lykkes. Vi have ogsaa i de sidste Dage set Noget, der tydede i en hel anden Retning. Jeg sigter for en Del til Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem fra Ribe (Buss). De Sigtelser, som han fremsatte lige overfor Medlemmer her i Salen . . .

Første Viceformand (Høgsbrø):

Disse Sigtelser bleve paatalte og tør ikke atter drages frem her. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem for sit eget Vedkommende vilde tage lidt mere Hensyn til de Regler, han opstiller for Andre, saa tror jeg, at Videnfabererne ikke vilde komme i saa stærk Bevægelse, som de ellers let ville komme.

Thomsen: Jeg har forlods fulgt de Regler, som den ærede Formand omtalte, idet jeg aldrig har sigtet . . .

Første Viceformand (Høgsbrø): Det ærede Medlem er ikke ene Dommer over,